

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 354/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného HM Legal s. r. o., Landererova 8, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave (predtým Krajského súdu v Bratislave) v konaní sp. zn. BA-8Sa/53/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu elektronickou formou 7. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu (predtým krajského súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. BA-8Sa/53/2022 [predtým vedenom pod sp. zn. 8Sa/53/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“)]. Navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadostučinenie 1 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal proti predsedníčke Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou 19. decembra 2021 správnu žalobu, ktorou sa domáha preskúmania vydaných rozhodnutí súvisiacich s povinnosťou zaplatiť zdravotné odvody z dividend akciovej spoločnosti, krajský súd uznesením z 13. januára 2022 postúpil vec Krajskému súdu v Trenčíne, avšak Najvyšší súd Slovenskej republiky (správne zjavne Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pozn.) uznesením sp. zn. 5Spp/1/2022 z 26. apríla 2022 rozhodol o miestnej príslušnosti krajského súdu na konanie, ktorý následne 21. októbra 2022 zamietol návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku správnej žalobe a 19. februára 2023 mu doručil vyjadrenie žalovaného z 21. septembra 2022. Po prechode výkonu správneho súdnictva správny súd sťažovateľovi 15. novembra 2023 opätovne doručil vyjadrenie žalovaného a v prejednávanej veci

ďalej nekonal. Na podklade uvedeného odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zistoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti ústavný súd pripomína, že konanie správneho súdu už bolo predmetom prieskumu v konaní podľa čl. 127 ústavy, keď podanú ústavnú sťažnosť uznesením č. k. III. ÚS 595/2023-13 z 9. novembra 2023 ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol. V tejto nadväznosti ústavný súd rezultuje, že označené rozhodnutie ústavného súdu sa svojou povahou týka len podmienok konania, a preto nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde].

5. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľa možno posudzovať spoločne.

6. V súlade so svojou rozhodovacou činnosťou ústavný súd opätovne konštatuje, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011, IV. ÚS 254/2021).

7. Predmetné je aj prípad sťažovateľa, keď celková dĺžka napadnutého konania od podania správnej žaloby (podľa zistenia ústavného súdu 20. decembra 2021, pozn.) ku dňu podania ústavnej sťažnosti (7. apríla 2024, pozn.) predstavuje približne obdobie dvoch rokov a štyroch mesiacov, pričom aj zo sťažovateľom uvedenej chronológie vyplýva kompetenčný spor rozhodnutý až uznesením najvyššieho správneho súdu sp. zn. 5Spp/1/2022 z 26. apríla 2022, čím došlo k predĺženiu

napadnutého konania. Na účel poskytnutia náležitej ústavnoprávnej ochrany namietaným právam sťažovateľa ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že súdny spis bol krajskému súdu z Krajského súdu v Trenčíne vrátený 15. júna 2022, po vznesení námietky nesprávneho zápisu zo 16. júna 2022 bola predmetnej veci 27. júna 2022 pridelená sp. zn. 8Sa/53/2022, krajský súd 8. septembra 2022 vyzval žalovaného na vyjadrenie k správnej žalobe a po doručení odpovede spolu s administratívnym spisom (30. septembra 2022, pozn.) v zákonnej lehote uznesením z 21. októbra 2022 zamietol návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku správnej žalobe [§ 187 ods. 3 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“)]. V tejto súvislosti možno krajskému súdu vytknúť, že spolu s označeným rozhodnutím sťažovateľovi neexpedoval aj vyjadrenie žalovaného, keďže toto doručil až 19. februára 2023. Sťažovateľ sa k tvrdeniam žalovaného vyjadril až po opakovanej výzve (datovaná 30. októbra 2023, pozn.), a to replikou doručenou 15. decembra 2023, ktorú správny súd 26. januára 2024 zaslal žalovanému na podanie dupliky. Sťažovateľ správne mu súdu 28. decembra 2023 doručil odstránenie väd správnej žaloby a správny súd medzičasom stanovil termín verejného vyhlásenia rozsudku na 5. september 2024.

8. Napriek tomu, že postup správneho súdu (predtým krajského súdu) nemožno s ohľadom na kautely procesnej hospodárnosti považovať za postup optimálny a okolnosti súvisiace s reformou súdnictva z júna 2023 nemôžu byť na ťarchu sťažovateľa, na druhej strane ústavný súd zotrváva na názore vyslovenom už v uznesení o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti, keď je potrebné zohľadniť určitý čas nevyhnutne spojený s reorganizáciou, ktorá zasiahla do všetkým správnych súdnych konaní. Prednostne je nutné akcentovať skutočnosť, že v napadnutom konaní správny súd už stanovil termín vyhlásenia rozsudku, a preto možno predpokladať meritórne rozhodnutie v pomerne krátke dobe (5. september 2024, pozn.). Zároveň napadnuté konanie do istej miery ovplyvnilo aj správanie sťažovateľa, keď svoju repliku predstavil až po opakovanom doručení vyjadrenia žalovaného, čo predĺžilo procesný postup spojený s doručovaním vzájomných vyjadrení (§ 106 SSP). Jedným dychom však ústavný súd dodáva, že účastník konania má právo, nie povinnosť vyjadriť sa k veci, pričom za nevyužitie tohto práva nemožno účastníka konania sankcionovať (II. ÚS 667/2013), čo platí aj naopak, keď účastník svoje právo využije.

9. Ústavný súd stabilne judikuje, že čas na konanie bez zbytočných prietáhov nemožno presne vyjadriť. Rovnako tak nie je presne časovo ohraničená ani primeranosť lehoty, keď by mala byť tá-ktorá vec prerokovaná a najmä rozhodnutá [I. ÚS 92/97 (ZNau 23/98), I. ÚS 61/98 (ZNau 18/98)]. V tomto kontexte treba dať do pozornosti aj rozhodovacia prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach (a obdobne aj vo veciach správneho súdnictva) dĺžka súdneho konania na jednej inštancii v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok EŠLP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66).

10. Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľa o právnom a skutkovom stotožnení jeho správnej žaloby s právnou vecou, v ktorej ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 588/2023 z 11. januára 2024 vyslovil porušenie práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v okolnostiach predbežne prerokovávanej ústavnej sťažnosti primárne poukazuje na vzájomné odlišnosti. Zo skutkového stavu uvedeného v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 588/2023 vyplýva, že sťažovateľka podala správnu žalobu 4. júla 2021 (sťažovateľ 20. decembra 2021, pozn.) a v čase

rozhodovania ústavného súdu nebola predmetná právna vec sťažovateľky právoplatne skončená, pričom zásadným je najmä rozdiel v dobe trvania nečinnosti správneho súdu (takmer 1 rok a 11 mesiacov, pozn.), z toho sústavne v časovom úseku dlhom takmer 1 rok a 6 mesiacov, počas ktorého súd ani po doručení vyjadrenia žalovaného nerozhodol o návrhu sťažovateľky na priznanie odkladného účinku správnej žalobe. Z uvedených dôvodov nebolo možné hodnotiť napadnuté konanie rovnakou optikou.

11. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že nečinnosť správneho súdu v napadnutom konaní nedosahuje ústavne relevantnú intenzitu, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom namietaných práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

13. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde], a preto nie je vylúčené, aby v prípade pretrvávajúcej nečinnosti správneho súdu v napadnutom konaní sťažovateľ podal svoju ústavnú sťažnosť opakovane.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu